

الْبَهِيجَةُ الْوَهِيجَةُ ، فِي وَلِيَّةِ السَّتِّ خَدِيجَةَ

رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهَا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ.

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي زَوَّجَ سَيِّدَ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ، بِإِمْامٍ سَيِّدَةِ نِسْوَاتِ
الْعَالَمِينَ، خَدِيجَةَ الْبَهِيجَةِ، وَنَتِيَّةِ الْجَوْهَرَةِ الْوَهِيجَةِ، مَنْ نَزَّلَ
فِي ظَهَارِ تَهَا أَحَادِيثُ جَمَّةٍ مِنْ سَيِّدِ عَدْنَانِ، وَهِيَ مِنْ صِمِّيْمِ
قُرَيْشٍ أَفْضَلُ الْعَرْبَانِ، مَلِكَةُ مَكَّةَ مُبَارَكَةٌ فِي بَكَّةَ، ظَهَرَتْ مِنْ
بَطْنِ فَاطِمَةَ الْفَاحِرَةِ، الْمُلَقَّبَةُ بِالظَّاهِرَةِ، مِنْ حُوَيْلِدَيْنِ أَسَدِيْنِ
الْغُزَّيِّ، مِنْ أَشْرَفِ قُرَيْشٍ نِيَّةُ الَّذِي تَحْتَ عِزَّتِهِمْ جَمْعُ
الْأَعْزَّا، جَعَلَهَا اللَّهُ بِكَرًا بَعْدَ ثُبُوتِهَا، وَطَمَشَتْ سَيِّدَ الْأَنْبِيَاءِ
بِعُدُوْبِتِهَا، وَهِيَ حَرِيَّةُ لَأَنْ تُمْدَحَ، وَسَرِيَّةُ قَبْلِ أَنْ تُصْدَحَ، زَادَهَا
اللَّهُ شَرَفًا فَأَفْشَرَ فًا، فَقَدْ زَوَّجَهَا تَرَفًا فَظَرَفًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا فِي جَمِيعِ
الْمَوْجُودَاتِ، صَلَّى اللَّهُ وَسَلَّمَ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ حُبِّبَ إِلَيْهِ
النِّسَاءُ الطَّيِّبَاتُ وَطَيِّبَ لِذَاتِهِ رَبِّيَّاهُنَّ الْمَشْمُومَاتِ، سُنَّةُ جَارِيَّةٍ
وَعَلَى أَهِ وَصَاحِبِهِ مُنْدُ آدَمَ وَحَوَّا إِلَى أَخِرِ رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ،
الْمُمَمَّ تِعِينَ بِأَكْمَلِ
الشُّوْدَاتِ ٥

الفَ الْفِ عَلَى الرَّسُولِ الْمُعَلَّى

فَوْقَ مَانِرْتَجِي بِأَفْرَاطِ حُبِّ
لَا يُجَارِي لَهَا بِوْرْقَاءِ عَبَّ
فَحَيَارِي غَدْوَنَ حَيْرَانَ ضَبَّ
زَادَهَا اللَّهُ بَهْجَةً دُونَ رَيْبِ
لَا وَلَا يُؤْسَفُ بَيْنَا بِقَلْبِي
وَحَوْلَهَا الرَّسُولُ حُبَا وَرَبِّ
فَعِيْبُ لِذَانِقَضَا نَفِيْ نَحْبِ
إِذْ بِزَوْجِيْهِمَا فُرُوقُ أَحِيْيِي
لِحِيْبِ الْعَلَى مُكَلِّمٌ أَظْبَّ
عَدَّ قَطْرِ وَرَشْفَةً ثُمَّ تُرْبَ
رَوْجٌ سِتٌّ النِّسَارَ خَيْرَةُ لِبِّي
وَالرِّضَا عَنْ خَدِيْجَةِ دُخْرِ
صَبَّ

صَلَوَاتُ الْكَرِيمِ شَهْرًا وَحَوْلًا

شَرَّفَ اللَّهُ سِتَّ نِسْوَانِ عُرْبِ
مِنْ عَذَارِي وَمِنْ بَكَارِي
شُمُّوسَا
بَا هَلْتَهْنَ حُورُ عَدْنِ بِحُسْنِ
حِيْثُمَا ازِلْفَتْ لِسِيدِ رُسْلِ
يَا خَلِيلِيَّ هَلْ لَهَا الْمِثْلُ نُورًا
كَيْفَ ذَانَائِلًا مِنَ الْحُسْنِ شَطْرًا
وَإِذَا مَا بِهِ جَرَى قَطْعُ أَيْدِي
بَيْنَ هَاتَيْنِ بُونُ جَوَّ وَأَرْضِ
وَابْنُ يَعْقُوبَ لَا يُسَاوِيْ حِصَالَا
صَلِّيْنَ ثُمَّ سَلِّمَنَ وَبَارِكَ
دَائِمًا قَائِمًا عَلَى خَيْرِ خَلْقِ
وَعَلَى الْأَلِ وَالصِّحَّابِ
الشِّرَافِ

الْحِكَائِيَّةُ الثَّانِيَةُ أَنَّ سِتَّنَا خَدِيْجَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا هِيَ أَفْضَلُ النِّسَاءِ عَلَى الْأَصْحَاحِ حَتَّى عَلَى أَسِيَّةَ وَزَيْنَبَ الَّتِي جَرَى فِيْ
نِكَاحِهَا النَّصُّ كَمَا فِيْ مِنَحِ الْمَكِيَّةِ، شَرَحَ الْهَمْزِيَّةُ، كَمَا قَالَ الْإِمَامُ
الْأَعْظَمُ أَبُو حَيْفَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ فِيْ كِتَابِهِ الْوَصِيَّةِ، وَبِهَذَا
يُشْكِلُ عَلَى آنَهَا أَفْضَلُ مِنْ ابْنَتِهِ الَّتِي هِيَ الْبِضْنَعَةُ الْكَرِيمَةُ،
الْبَتُولُ الْزَّهْرَاءُ فَاطِمَةُ السَّلَيْمَةُ، وَمِنْ ابْنَةِ عِمْرَانَ، مَرِيمَ الْخَدْرَاءُ

المُخَاطَبَةِ مِنَ الرَّحْمَانِ، إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَرَكِ وَاصْطَفَيْتُكِ
عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، مَعْ جَرْيَانِ الْخِلَافِ فِي نُبُوتِهَا بَيْنَ الرَّاشِدِينَ
الْعَالَمِينَ، لَقَدْ سَاعَ لَنَا الْجَوَابُ، مَيْلًا إِلَيْ قَوْلِ ابْنِ حَجَرِ الدِّيْنِ هُوَ
وَسِيقُ الْبَابِ، وَهُوَ إِنَّمَا اصْطَفَيْتُكِ اللَّهُ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، أَيْ
عَالَمِي زَمَانُهَا كَمَا عَلَيْهِ أَكْثَرُ الْمُفَسِّرِينَ، وَالْجَوَابُ عَنِ الثَّانِيِّ أَنَّ
الْبِضْعَةَ، لَمَّا بَاتَتْ فِي رَحْمٍ خَدِيجَةَ صَارَتْ كَأَنَّهَا قِطْعَةٌ مِنْهَا
وَيَشْهُدُ لَهَا مَا رُوِيَ فِي الْحَدِيثِ الْوَلْدُ سِرُّ الْوَالِدِ إِنْتَهِيَ وَأَمَّا
ظَاهِرُ قَوْلِ أَبِي حَنِيفَةَ فِي الْوَصِيَّةِ مِنْ أَنَّ ابْنَةَ الصَّدِيقِ عَائِشَةَ
رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا، أَفْضَلُ مِنْ فَاطِمَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا بِدَلِيلٍ أَنَّهَا
تَكُونُ مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي الْجَنَّةِ وَفَاطِمَةُ مَعَ عَلَيِّ
فَهُوَ غَيْرُ مَقْبُولٍ كَمَا يَظْهُرُ لَكَ وَجْهُ الْفَرْقِ بِقَوْلِ شَارِحِهِ مُلَّا
عَلَيِّ الْقَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُنَّ وَرَضِيَ ابْنَتِهِ عَنْهُ وَإِنَّمَا جَرَبَانُ
الْخِلَافِ فِي نُبُوَّةِ مَرْيَمَ عَلَيْهَا السَّلَامُ بِكَثْرَةِ إِيْرَادِ إِسْمِهَا فِي أَكْثَرِ
الْمَوَاضِعِ فِي الْقُرْآنِ، وَكَمَالِ مَذْحَهَا وَخِطَابَتِهَا مِنَ الرَّحْمَانِ،
صَلَّى اللَّهُ وَسَلَّمَ عَلَيْ سَيِّدِ الْعُجْمَانِ وَالْعُرْبَانِ، وَعَلَى إِلَهِ وَصَاحِبِهِ
الْكُمَاتِ وَالشِّجْعَانِ وَتَبَاعِيْهِ الْغُزَّاتِ فِي سَبِيلِ
الرَّخْ مَانِ،

<p>صَلَوَاعَلَيْهِ وَسَلَّمُوا تَسْلِيمًا مِنْ سِتٍّ نِسْوَانٍ خَدِيجَةَ طَبِيعُوا عَنْهَا الرِّضَى غَدَقًا عَلَيْهَا اسْكِبُوا وَكَذَاكَ مَكَّةَ وَالْمَدِينَةُ يُثْرِبُ وَقُبَابُهَا ثُمَّ الْمَشَاعِرُ تَطْرُبُ حُورِ حِسَانٍ فَالْيَهَا تَرْغَبُ كَمَا يِاسْلَامِيَّةُ مُتَرَبِّبُ تَجِدُونَ مَنْ هِيَ مِثْلُهَا لَا تَكْذِبُ يَا صَادِقَ الْأَقْوَالِ يَامَنْ يَصْنَبُ أَوْ مَنْ يُقَاتِفُهَا بِمَا لَا يَنْسَبُ عَنْ أَهْلِ إِسْلَامٍ وَمَنْ لَمْ يَكْذِبُوا وَالْأَلِ وَالْأَصْحَابِ مَنْ هُمْ أَنْجَبُ</p>	<p>اللَّهُ زَادَ مُحَمَّدًا تَكْرِيمًا يَامُؤْمِنِي أَوْلَادِ آدَمَ رَحْبُوا مَنْ طَابَ طَابَ بِطَيْبَةِ طَابَ الْهُوَيِ فَاحَ الْجَنَانُ بِعِطْرِهَا وَكَذَا الدُّنَانُ وَكَذَاكَ عَرَفَةُ الْمِنْيَ وَقِبَاهُمَا وَكَذَاكَ الْأَمْلَاكُ وَالْجَنَاثُ مَعْ فِي الْجَاهِلِيَّةِ فَضْلُهَا مُقَدَّمٌ أَرَأَيْتُكُمْ يَامُفْصِحَ الشُّعَرَاءِ هَلْ صَدَقًا وَعَدْلًا لَا تُبَدِّلْ كَلِمَتِيِ اللَّهُ لَا عَنْ مَنْ يُكَذِّبُ فَضْلُهَا رِضْوَانُ مَوْلِينَا وَإِرْضَاءُ لَهَا يَارَبِّ صَلِ وَسَلَّمَ عَلَى النَّبِيِّ</p>
---	---

الْحِكَايَةُ التَّالِثَةُ ذَكَرَ أَصْحَابَ السَّيْرِ، وَأَهْلَ التَّوَارِيْخِ
 الْمُعْتَبِرِ، مَا صُوْرَتْهُ أَنَّ أُمَّ الْمُؤْمِنِيْنَ سِتِّنَا خَدِيجَةَ رَضِيَ اللَّهُ

عَنْهَا أِبْدَةً مُؤَيَّدَةً، وَرَفَعَ دَرَجَاتِهَا خَالِدَةً مُخَلَّدَةً، أَوْلُ أَزْوَاجِ
النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعُمُرُهُ حِينَ تَزَوَّجُهُ بِهَا خَمْسٌ
وَعِشْرُونَ سَنَةً وَلَهَا مِنَ الْعُمُرِ يَوْمَئِذٍ أَرْبَعُونَ سَنَةً،
وَجَطَبَتْهُ بِلَا وَاسِطَةٍ، وَلَا بَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَحَائِطَةٌ، فَقَالَتْ
يَا ابْنَ عَمِّي، وَرُوْحِي فِدَاكَ وَأُمِّي إِنِّي قَدْ رَغَبْتُ فِيْكَ
لِقَارَبِتَكَ وَعَدْلِكَ وَأَمَانَاتِكَ وَحُسْنِ خُلُقِكَ، وَصِدْقِ حَدِيثِكَ،
وَجَمَالِكَ، فِيْ جَدِيدِكَ وَحَدِيثِكَ، فَدَكَرَ ذَالِكَ عَلَيْهِ السَّلَامُ
لَا عَمَامِهِ، فَخَرَجَ مَعَهُ حَمْزَةُ بِإِحْتِمَامِهِ، حَتَّى دَخَلَ عَلَى
خُوَيْلَدَ أَبِيهَا وَكَانَ أَعْقَلَ قُرَيْشٍ وَأَفْطَنَ نَبِيَّهَا، إِنَّهُي وَكَانَتْ
خَدِيجَةُ امْرَأَةً حَازِمَةً، وَإِلَى الْخَيْرَاتِ حَازِمَةً، وَإِلَى الْخَيْرَاتِ
عَازِمَةً، جَلْدَةً أَيْ قَرِيَّةً شَرِيفَةً وَعَفِيفَةً ظَرِيفَةً، مَعَ أَرَادَ اللَّهُ
بِهَا مِنَ الْكِرَامَةِ، وَسَخَاوَةً فِيْ أَهْلِ نَجْدٍ وَتِهَامَةِ، وَهِيَ يَوْمَئِذٍ
أَوْسَطُ قُرَيْشٍ نَسَبًا، وَأَقْسَطُهُمْ حَسَبًا، وَأَكْثُرُهُمْ مَالًا، وَأَنْوَرُهُمْ
جَمَالًا، وَكُلُّ رَجُلٍ مِنْ قَوْمِهَا، كَانَ حَرِيَصًا عَلَيْ نِكَاحِهَا، لَوْقَدَرَ
ذَالِكَ طَلَبُوهَا فَبَذَلُوهَا وَسَمَحُوا لَهَا، قَدَرَ مَا رَغِبُوهَا، إِنَّهُي وَفِيْ
قَوْلٍ عَنْ نَفِيسَةٍ، بِنْتِ مَنْيَةٍ خَكَبَتْهُ بِوَاسِطَةٍ وَهُوَ آنَهُ أَرْسَلَتْنِي
دَسِيسَةً إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَعْدَ أَنْ رَجَعَ فِيْ عِيرِهَا
مِنَ الشَّامِ، وَقَدِ اشْتَرَوْا مِنَ الْبَضَائِعِ قَدْرَ الْمَرَامِ، فَقُلْتُ يَا مُحَمَّدُ مَا

يَمْنَعُكَ أَنْ تَتَرَوَّجَ، فَقَامَ لِيْسَ بِيَدِيْ مَا بِهِ أَتَرَوَّجَ، فَإِنْ كُفِيْتَ ذَلِكَ
ذُعِيْتَ إِلَى الْمَالِ وَالشَّرَفِ وَالْكَفَاءَةِ وَالْجَمَالِ أَلَا أَنَّكَ تُحِبُّ، لَأَنْ
لَا تَكُونَ خَدِيْجَةُ تُحِبُّ، قَالَ فَمَنْ هِيَ قَوْلُتُ خَدِيْجَةً قَالَ وَكَيْفَ لِي
بِذَلِكَ فَذَهَبْتُ فَأَخْبَرْتُهَا فَأَرْسَلَتْ إِلَيْهِ أَنِ ائْتِ السَّاعَةَ، قَبْلَ
فَرَغَكَ مِنْ أَشْغَالِ الْبِضَاعَةِ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا صَلَّى اللَّهُ وَسَلَّمَ
عَلَيَّ أَفْضَلِ مَنْ تَزَوَّجَ وَتَبَهَّجَ، وَسَنَ النِّكَاحَ وَتَنَاهَجَ، سَيِّدُنَا مُحَمَّدٌ
وَاللَّهُ وَصَدَ خِبِيْهِ مَتَّا تَفَرَّجَ بِالنِّكَاحِ وَلَا
تَرَجَّحَ،

حُبُّ الرَّسُولِ مَعَ الْإِيمَانِ مُلْتَزِمٌ
وَحُبُّ أَهْلِيْهِ وَالْأَصْنَابِ مُغْتَنِمٌ
مِنْهُنَّ أَزْوَاجُهُ الْلَّاتِيْنِ عَلَيْنَ عَلَى
أَفْطَابِ كَوْنِ وَلَا فِي ذَلِكَ تَثَمِّنُ
فَضْلًا عَلَى سِتِّهِنَّ اللَّذِيْنِ سَمَّتْ بِسُمَّا
خَدِيْجَةَ ابْنَةِ عَمِ الَّذِيْلُهُ الْعِظَمُ
هَذِيْنِ بِمُطْلَقِ أَقْوَالِ مُقَدَّمَهُ

مِنْ بِنْتِ عِمْرَانَ وَالصِّدِّيقِ لَأَنَّهُمْ
وَأَوَّلُ الْمُسْلِمَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ بِهِ
كَمَا الْعَتِيقُ بِهِ مِنْهُمْ فَلَا تُهُمْ
وَمِنْ صِبَاهُمْ عَلَىٰ ثُمَّ زَبْدُهُمْ
مِنَ الْمَوَالِيِّ وَمَنْ رُقْوَابِ الْلَّهُمْ
أَعْطَاهُ مَالًا وَوَاسَتْهُ بِمَيْسَرَةً
وَرَافَقَتْهُ لِشَامٍ رُفْقَةً لَهُمْ
رَأَيْ بِمَسْرِيَّهُ مَا يَمْلَأُ حَكَائِثُهُ
مِنْ مُعْجَزَاتِ رَسُولٍ جَادَهَا الْقَلْمُ
يَامَنْ يُسَوِّيْ لَهَا فِي الْفَضْلِ هَاتِ لَهَا
رَدًا بِحُجَّتِكَ الْعَوْجَاجَبَلْ قَصِيمُ
خُصَّتْ لَهَا عَشْرَةً فَضْلًا فَلَيْسَ لَهَا
فِيهِ اشْتِرَاكٌ لِغَيْرٍ وَهُوَ يَنْعَدِمُ
أَيْ رَبِّ صَلٌّ وَسَلِيمٌ مَا الْمَدِيْحُ قُرْيٌ

عَلَى الَّذِي قَامَ جِنْحًا وَاشْتَكَى قَدْمُ
وَالْأَلِ وَالصَّخْبِ مَنْ رَضَوَا خَدِيجَةَ فِي
حُبٍّ وَمَاقَامَ بِالْإِنْصَافِ مُلْتَزِمٌ

الْحِكَايَةُ الرَّابِعَةُ قَالَ شَيْخُ الْإِسْلَامِ فِي شَرْحِ الْبَهْجَةِ إِنَّ
أَفْضَلَ أُمَّهَاتِ الْمُؤْمِنِينَ خَدِيجَةَ وَعَائِشَةَ وَهُنَّ فِي أَفْضَلِ لِيَتِهِمَا
خِلَافُ صَحِيحٍ ابْنِ الْعِمَادِ، وَأَمَّا تَفْضِيلُ خَدِيجَةَ لِمَا صَحَّ أَنَّهُ
عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ قَالَ لِعَائِشَةَ حِينَ قَالَتْ لَهُ قَدْ رَزَقَ اللَّهُ
خَدِيجَةَ قَالَ لَا وَاللَّهِ مَا رَزَقَنِيَ اللَّهُ خَيْرًا مِنْهَا أَمْتَثِلُ بِيْ حِينَ
كَذَّبَنِيَ النَّاسُ، وَأَعْطَتْنِي مَالَهَا، حِينَ حَرَّمَنِيَ النَّاسُ، وَرُزِقْتُ
مِنْهَا الْوَلَدَ وَحَرَّمْتُهُ مِنْ غَيْرِهَا إِنْتَهَى وَسْتَلِ الْإِمَامُ أَبُوبَكْرُ ابْنُ
الْمُجْتَهِدِ دَاءُودًا خَدِيجَةَ أَفْضَلُ أُمِّ عَائِشَةَ فَقَالَ عَائِشَةَ أَفْرَأَهَا النَّبِيُّ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ السَّلَامَ عَنْ جِبْرِيلَ مِنْ قِبْلِ نَفْسِهِ وَخَدِيجَةُ
أَفْرَأَهَا جِبْرِيلُ السَّلَامَ مِنْ رَبِّهَا عَلَى لِسَانِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ فَهِيَ أَفْضَلُهُنَّ إِنْتَهَى وَرُوِيَ أَنَّ عَائِشَةَ قَالَتْ لِفَاطِمَةَ أَنَا
خَيْرٌ مِنْ أُمِّكِ لَاَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، تَزَوَّجَ أُمِّكِ
وَهِيَ ثَيْبٌ وَتَزَوَّجَنِي أَنَا إِكْرُ تَحَصَّلَ لِفَاطِمَةَ شَنِيْعٌ فَاتَّتْ إِلَى
النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَأَخْبَرَتْهُ بِمَا قَالَتْ عَائِشَةُ فَقَالَ لَهَا

رَسُولُ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ، قُوْلِيٌ لَهَا صَدَقْتِ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ عَلَيْهِ
السَّلَامُ، تَزَوَّجَ أُمِّيْ وَهِيَ ثَيْبٌ وَتَزَوَّجَكِ وَأَنْتِ بُكْرٌ وَلِكِنِ الرَّسُولُ
عَلَيْهِ السَّلَامُ، حِينَ تَزَوَّجَ أُمِّيْ هُوَ بُكْرٌ وَحِينَ تَزَوَّجَكِ هُوَ ثَيْبٌ
فَبَكَارَةُ الرَّسُولِ عَلَيْهِ السَّلَامُ، خَيْرٌ مِنْ بَكَارَتِكِ، وَقِيلَ إِنَّهَا نَكَارَةٌ
قَبْلَهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، رَوْجَيْنِ فَكَانَ لَهَا إِبْنٌ فَاسْلَمَ عَلَى بَدِيهِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، فَعُدَّ صَحَابِيَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ اِنْتَهَى
صَلَّى اللَّهُ وَسَلَّمَ عَلَى أَفْضَلِ السَّابِقِينَ، سَيِّدُنَا مُحَمَّدٌ وَآلِهِ الْفَائِقِينَ،
وَأَصْحَابِهِ الَّذِينَ لِغُذْوَبَةِ الْأَبْكَارِ مِنَ
الْأَدَمِيَّةِ يَوْمَ الْجَمِيعِ

إِنَّ بَيْتًا أَنْتَ سَاكِنُهُ

عِرْسَ طَاهَا عَالِيَّةُ الدَّرَجِ	أَطْبَبْتُ لِأَنْجُو مِنْ حَرَجِ
سَيِّدُ الْبَطْحَاءِ بِلَا عِوَجِ	هِيَ بِنْتُ حُوَيْلِ الْقُرَشِيِّ
بِمَحْبَّتِهِ شِبْلَا النَّهَاجِ	مُذْ أَنْفَقَتِ الْأَمْوَالَ لَهُ
أَفْرَثْتُهُ بِرُوحِ مَعَ مُهَاجِ	سِيمَا سَمْحَثُهُ بِمَمْلَكَهَا
بِفَضَائِلِ عَشَرِ فِي الْهَرَاجِ	قَدْ حُصَّتْ بَيْنَ نِسَاءِ رَسُولِ
هِيَ أَوَّلُ مُؤْمِنَةِ الْبَلَاجِ	هِيَ أَوَّلُ زَوْجَةٍ وَكَمَا
عِدَّةِ الْآيَاتِ فَعُدَّتَهُ	فَأَرَيْهَا اللَّهُ بِمَيْسَرَةٍ

يَوْمَ كُلُّ الْعَاصِ إِلَيْهِ يَجِيءُ
وَعَلَى الْأَصْنَابِ ذُوي
الدَّرَجِ

أَلْفَ صَلَّى اللَّهُ لِشَافِعِنَا
وَعَلَى الْأَلِ الْبُهْمِ الْأَسْدِ

الْحِكَايَةُ الْخَامِسَةُ أَنَّهُ كَانَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا أُتِيَ إِلَيْهِ
بِشَيْءٍ مَحْبُوبٍ يَقُولُ إِذْهَبُوا بِهِ إِلَى بُنْتِ فُلَانَةٍ فَإِنَّهَا كَانَتْ
صَدِيقَةً الْخَدِيجَةَ، وَكَانَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُكْثِرُ ذِكْرَهَا،
فَرُبَّمَا ذَبَحَ الشَّاةَ فَيَقْطَعُهَا، أَغْضَاءَ ثُمَّ يَبْعَثُهَا، فِي صَدَائِقِ
خَدِيجَةَ قَالَتْ رَاوِيَةُ الْحَدِيثِ كَانَهَا عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا
فَرُبَّمَا قُلْتُ لَهُ كَانَهُ لَمْ يَكُنْ فِي الدُّنْيَا إِلَّا خَدِيجَةَ فَيَقُولُ إِنَّهَا
كَانَتْ وَكَانَتْ وَكَانَ لِي مِنْهَا الْوَلْدُ اِنْتَهَى قَالَ فِي الْمَوَاهِبِ
الْدُّنْيَةِ وَمَا تَثْلِيثُ خَدِيجَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا بِمَكَّةَ قَبْلَ الْهِجْرَةِ
بِثَلَاثِ سِنِينَ، قَالَ شَارِحُهَا الزَّرْقَانِيُّ، وَهُوَ الصَّحِيحُ كَمَا
فِي الْفَتْحِ وَالْأَصَابَةِ وَزَادَ الْوَاقِفُ لِعَشْرِ خَلْوَنَ مِنْ شَهْرِ
رَمَضَانَ وَدُفِنتُ بِالْحُجُونِ وَهِيَ ابْنَةُ خَمْسٍ وَسِتِّينَ سَنَةً وَلَمْ
يَكُنْ يَوْمَئِذٍ يُصْلَى عَلَى الْجَنَازَةِ وَكَانَتْ مُدَّةً مَقَامِهَا مَعَ النَّبِيِّ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَمْسًا وَعِشْرِينَ سَنَةً قَالَ عَلَى
الصَّحِيحِ كَمَا فِي الْفَتْحِ فَهَذَا أَدَلُّ دَلِيلٍ عَلَى مَزِيدٍ فَضْلِهَا،
حَيْثُ اخْتَصَّتْ بِهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِقَدْرِ مَا اشْتَرَكَ فِيهِ

غَيْرُهَا، مَرَّتَيْنِ لِأَنَّهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَاشَ بَعْدَ أَنْ
تَزَوَّجَهَا، ثَمَانِيَةً وَثَلَاثِيَنِ عَامًا إِنْفَرَدَتْ مِنْهَا، خَدِيجَةُ بِخَمْسٍ
وَعِشْرِينَ وَهِيَ تَحْوِي التَّلَاثَيْنِ إِنْتَهَى صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
عَلَى الدُّرَّةِ الْمَكِيَّةِ، وَالْغُرَّةِ الْهَاشِمِيَّةِ، سَيِّدُنَا مُحَمَّدٌ وَعَلَى إِلَهِ
وَصَاحِبِهِ أَصْحَابِ الْمَهْجَةِ السَّنِيَّةِ، وَرَضِيَ عَنْ سِتَّنَا خَدِيجَةَ
الْمَكِيَّةِ الْمَكِيَّةِ الْمَكِيَّةِ،

وَالشُّكْرُ لِمَنْ زَوَّجَهُ أُمَّ بَتُولًا
ثُمَّ إِلَى الْجَنَّةِ نَذْبًا مَوْصُولًا
فِي الْجَنَّةِ لِلْعَاجِلِ عَقْدًا
مَفْعُولًا
فِي الْأَجِلِ إِذْفَاتَ لَهُ النَّذْبُ
كُسَالًا
لِيُبَاهِي مِنْ كَثْرَ تِهْمَ لَا
إِجْمَالًا
بَلْ لَا لِسِوَا نَافَاعَلْمَ يَا مِفْضَالًا
قَبْلِ قُرْآنٍ وَكَذَا بَعْدُ نُزُوفُ لَا
أَنْ لَمْ يَسْبِقْهَا أَحَدٌ مِنْهُ تَعَالَى
وَالصَّحْبِ وَسَلَّمَ وَقِنَا رَبُّ
نَكَالًا

الْحَمْدُ لِمَنْ أَرْسَلَ لِلنَّاسِ
رَسُولًا
إِسْتَنَ بِهَا مَا فَقَدَرَ الْحَقُّ تَعَالَى
إِذْ جَيَءَ بِزَوْجِيَّةِ حَوَّايِ مَعَ
أَدَمَ
لَمْ يَخُلُّ مِنَ الْأَعْزَبِ نَدَمُ
الْكُسْعَيِّ
حَثَّ الْمُصْنَطَفِيِّ أَمَّتَهُ
بِاسْتَرْوِيْخَ
قَدْ شَهِدَ بِخَيْرٍ يَتَبَّعُ نَصْ قُرْآنٍ
يَامَادِيْخَ طَاهَا مَذْحًا مَنْ وَدَهُ
مِنْ

<p>مَنْ عَرَفَ مَقَالِيْ صِدْقًا لَّيْسَ ضَلَالًا</p>	<p>يُمَارِي يَارَبِّ عَلَى أَحْمَدَ وَالْأَلِ تُصَلِّ رِضْوَانُكَ فِي الْخَلْقِ عَلَى السِّتَّ حَدِيجَةَ</p>
---	--

الْحِكَايَةُ السَّادِسَةُ نَقَلَ الْأَشْعَرِيُّ قَالَ صَاحِبُ النَّبْرَاسِ الَّذِي
يَظْهَرُ أَنَّ الْأَفْضَلَ مِنْ أَزْوَاجِهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَعْدَ
خَدِيجَةَ وَعَائِشَةَ زَيْنَبَ بْنَتْ جَحْشٍ، وَاللَّهُ أَعْلَمُ، إِنَّهُ قَالَ
الْحَافِظُ ابْنُ حَرَرِ الْقُسْطَاطِلَانِيُّ لَمَّا نَزَلَ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ
عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا، دَعَا النَّبِيُّ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَاطِمَةَ وَعَلِيًّا وَالْحَسَنَ وَالْحُسَينَ
وَجَلَّهُمْ بِكِسَائِهِ فَقَالَ، اللَّهُمَّ هُؤُلَاءِ أَهْلُ بَيْتِيِّ إِلَى أَخِ
الْحَدِيثِ، قَالَ وَمَرْجِعُ هُؤُلَاءِ إِلَى خَدِيجَةَ قَالَ وَلَمَّا وَرَدَ مِنْ
حَدِيثِ الْإِمَامِ أَحْمَدَ وَابْنِي دَاعُودَ وَالنَّسَائِيِّ وَالْحَاكِيمِ وَصَحَّاحَاهُ
مِنْ حَدِيثِ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، قَالَ أَفْضَلُ
نِسَاءِ أَهْلِ الْجَنَّةِ خَدِيجَةَ وَفَاطِمَةَ ابْنَةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ وَمَرْيَمُ ابْنَةُ عَمْرَانَ، وَأَسِيَّةُ بْنَتْ مَرَاحِمَ امْرَأَةُ فِرْعَوْنَ

وَأُمُّ خَدِيجَةَ اسْمُهَا فَاطِمَةُ بْنُتُ زَائِدَةِ ابْنِ أَصَمَّ إِنْتَهَى قَالَ
الْقُسْطَلَانِيُّ فِي الْمَوَاهِبِ الدُّنْيَا وَعَنْ عَبْدِ الرَّحْمَانِ ابْنِ زَيْدٍ
قَالَ قَالَ أَدْمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِنِّي لَسَيِّدُ الْبَشَرِ يَوْمَ الْقِيمَةِ إِلَّا
رَجُلًا مِنْ ذُرِّيَّتِي نَبِيًّا مِنَ الْأَنْبِيَاءِ يُقَالُ لَهُ أَحْمَدُ فُضِّلَ عَلَيَّ
بِابْنَتَيْنِ زَوْجَتُهُ عَاوَنَتُهُ عَلَى شَيْطَانِهِ وَزَوْجَتِيْ حَوَّا كَانَتْ
عَوْنَا لِشَيْطَانِيْ، فَأَهْبَطْنِيَ اللَّهُ يُسَبِّبِهِ مَعَهَا إِلَى الْأَرْضِ
فَجَرَى مَاجِرَى فَزَوْجَتُهُ خَدِيجَةَ عَاوَنَتْ لَهُ حَتَّى يَقُوَى الدِّينُ
وَالإِسْلَامُ، إِنْتَهَى وَكَانَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي حَيَاةِ
خَدِيجَةَ لَمْ يَتَرَوَّجْ قَطْ وَلَا يَتَسَرَّ قَطْ، حَتَّى مَاتَتْ وَكَانَتْ
خَدِيجَةُ تَذْفَعُ عَنْهُ جَمِيعَ الْأَذَى مِنَ الْكُفَّارِ فَلَا يُؤْذُونَهُ إِلَّا
فَرَّجَ اللَّهُ بِهَا وَقَالَ أَيْضًا لَمَّا بَعَثَهُ اللَّهُ بِالنُّبُوَّةِ وَالرِّسَالَةِ لَمْ
تُوْجَدْ فِي مَكَّةَ وَلَا غَيْرُهَا غَيْرُ بَيْتِ خَدِيجَةَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ،
صَلَّى اللَّهُ وَسَلَّمَ عَلَى الْمَخْصُوفِ صِبَّالْأَسَامِ الْعَلِيَّةِ،
وَالْمَنْصُوفِ ذِكْرُهُ وَصِيَّتُهُ بِالْكُتُبِ السَّنِّيَّةِ، سَيِّدُنَا مُحَمَّدٌ
وَعَلَى إِلَهِ وَصَاحِبِهِ وَتُبَاعِهِمُ الْبَهِيَّةِ، وَرَضِيَ عَنْ سِتِّنَا سِتَّ
جَمِيعِ النِّسَوَانِ خَدِيجَةَ الْبَاهِرَةِ، الْمَمْدُودَةَ بِالْكَامِلَةِ
الْأَرَةِ، وَافِ

نُورُ الْفُؤَادِ إِذَا هَوَاهُ
 ثَنَّا خَدِيجَةَ مَنْ تَرَاهُ
 حُبًّا لِمَنْ لَيْلًا سُرَاهُ
 قُلْ قُلْ بِيَا هُوَ ثُمَّ يَا هُوَ
 إِذْقَامَ لِلْمَوْلَى نِدَاهُ
 بِضْعَةٍ مَنْ أَرْجُو حِمَاهُ
 يَقْوُحُ فِرْدُوسًا قُبَاهُ
 مِنْهُ الْمَعَاذُكَمَا نَشَاهُ
 طَهُ وَمَنْ عَمَرُوا ذَرَاهُ
 فَضْلًا خَدِيجَةَ يَارَجَاهُ

فِي مَدْحِ شَافِعِنَا الْمُكَرَّمِ
 مِنْ عَيْنِ مَثْنَاهُ الْمُقَدَّمِ
 اللَّهُ شَرَفَهَا لِتَغْنَمِ
 يَا عَاشِقًا يَرْجُو لِيَنْعَمِ
 عَقْبَ الْمَدِيْحِ لِمَنْ تَوَرَّمِ
 وَمَدْحُ أُمٍّ لِمَنْ تَفَطَّمِ
 يَا طَبِيبَ مَعْنَاهُ الْمُشَتَّمِ
 مِنْهُ انْطَفَى حَرْقَاجَهَنَّمِ
 صَلَى الْإِلَهُ عَلَى الْمُفَخَّمِ
 مَا أَهْلَهُ بِالرِّضَاءِ عَمَّمِ

الْحَكَايَةُ السَّابِعَةُ أَنَّ سِتَّنَا خَدِيجَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا لَمَّا بَعَثَنَا
 صَلَى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِلتِّجَارَةِ إِلَى الشَّامِ أَرْسَلَتْ مَعَهُ عَبْدَهَا
 مَيْسَرَةَ، حَتَّى يَكُونَ مُرَافِقًا لَهُ مَعَاوِنًا فِي مَعَالِمِهِ، وَبَيْعِهِ
 وَشِرَائِهِ، وَصُنْعَتِهِ وَحِرْفَتِهِ، فَلَمَّا وَصَلُوا إِلَى بُصْرَةَ رَاءِي
 مَيْسَرَةُ مِنْهُ عَجَابِ عَظِيمَةً مُعْجَزَاتٍ فَخِيمَةً، لَمْ يُوْجَدْ
 لِغَيْرِ نَبِيٍّ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ، وَهِيَ أَنَّ الْأَشْجَارَ هُنَاكَ تُظْلَهُ،
 وَالْغَمَامَةُ كَذَالِكَ، وَالْوُحُوشُ تُسَلِّمُ عَلَيْهِ، ثُمَّ لَقِيَ الرُّهْبَانَ
 فَتَادَ بُوَا مَعَهُ وَقَالُوا لَمْ يَنْزِلْ تَحْتَ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا نَبِيٌّ مِنَ
 الْأَنْبِيَاءِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ، فَهَذِهِ وَأَمْثَالُهَا تُورِثُ الْغَرَامِ،
 وَالْمَحَبَّةَ حَتَّى تُخَاطِبَهُ وَتُنَكِّحَ لَهُ عَلَيْهِ السَّلَامُ، صَلَى اللَّهُ

وَسَلَّمَ عَلَى مَنِ اخْضَرَتْ لَهُ الْأَشْجَارُ، وَفَارَ الْبَيْانِيْعُ
وَالْأَبَارُ، وَسَالَتْ لَهُ الْأَنْهَارُ، وَمَالَتْ إِلَيْهِ الْأَطْيَارُ،
وَفَاحَتْ حَوَالَيْهِ الْأَزْهَارُ، سَيِّدَنَا مُحَمَّدٌ وَاللهُ وَصَاحِبِهِ أَنَاءَ
اللَّيلِ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ، وَرَضِيَ عَنْ سِتَّنَا خَدِيجَةَ سَيِّدَةِ
ذَوَاتِ
الْأَشْجَارِ

إِلَهِيْ يَا إِلَهِيْ يَا إِلَهِيْ

رَجَائِيْ أَصْلَحْنَ قَالِيْ وَحَالِيْ
فَلَا أَجِبْتُ مِنْ سُؤْءِ الْغِمَالِ
وَلَا اسْتَأْبَيْتُ حَوْفًا مِنْ وَبَالِ
فَكُنْتُ فَرَزْتُ عَنْهَا كَالْقِتَالِ
فَحَالِيْ ضِدُّ أَفْعَالِيْ فَمَالِيْ
فَلَاطِفِيْ وَحَسِنِيْ خِصَالِيْ
وَمُحْيِي الدِّينِ غَوْثِيْ ذِيْ
الْكَمَالِ
وَنَاسِجِ دَالْمَحَثَرِ عَنْ مَقَالِ
عَلَيْهِ سَلَامٌ قَيْوُمُ التَّوَالِ
وَيَعْقِبُهُ التَّهَانِيْ مِنْ جَمَالِ
تَقْبَلُ دَعْوَتِيْ تَطْبِيبُ بَالِيْ

رَجَائِيْ يَا رَجَائِيْ دَالْجَلَالِ
فَمَا اسْتَغْفَرْتُ مِنْ ذَنْبٍ كَبِيرٍ
وَلَا اسْتَخَيَّتُ مِنْ حَقٍّ وَخَلْقٍ
وَلَكِنِيْ دُعِيْتُ إِلَى صَلَاحِ
وَلَوْ أَنِيْ دُعِيْتُ بِمُحْيِي الدِّينِ
وَمَالِيْ غَيْرُكَ اللَّهُمَّ رَبِّيْ
بِيْمَنْ خَدِيجَةَ الْحَوْرَاءِ سِنِيْ
وَلِلْأَبَاءِ وَالْأَوْلَادِ فَضْلًا
سِمِيَا بِاسْمِ سَيِّدَنَا مُحَمَّدٌ
رِضَاَ اللَّهِ تَشْرِيْ كُلَّ حِينَ
لَأَكَ الْحَمْدُ الْمُؤَبَّدُ يَا إِلَهِيْ

وَالْحِكَايَةُ التَّامِنَةُ قَالَ الْفَقِيرُ الْعَاصِي، الرَّاجِي لِعَفْوِ مَالِكِ
النَّوَاصِي، مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ، عَفَى اللَّهُ عَنْهُ الصَّمْدُ، إِنَّ سِتَّا
خَدِيجَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا وَلَوْ كَانَتْ فِي ثُبَّةٍ مُؤْنَثٍ نَاقِصَةٍ
الْعَقْلِ، ضَعِيفَةُ الْجِسْمِ وَالشَّكْلِ، لَكِنَّهَا أَكْبَرُ الْعُقَلَاءِ، وَأَوْفَرُ
الْفُضَّلَاءِ، وَلَمْ يَكُنْ لَهَا إِسْمٌ التَّائِنِيَّةُ عَيْنًا، وَلَا كُلُّ الْبَيَاضِ
شَيْبًا بِكَمَا أَنْتَ لِفَظَةُ الشَّمْسِ، وَذِكْرُ الْقَمْرِ فِي الْحِسْ
شِ ر

الْفِيلُ قُوْتِلَ مِنْ قُرَيْصَةِ النِّمَالِ لَوْلَاهُ لَا مَذَاقَ لِلشَّهْوَدِ	بِالْعَقْلِ لَا بِالشَّكْلِ فَاقَاتِ الرِّجَالُ إِنَّ الْمُؤْنَثَ مَظْهَرُ الْوُجُودِ
---	---

وَكَانَتْ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا هَيْنَةً لَيْنَةً، وَفِي الْكَلَامِ فَصِيْحَةً
بَيْنَهُ، حَلِيمَةً كَظِيمَةً، وَمِنْ مُخَالَطَةِ السَّافِلَاتِ سَلِيمَةً، إِذَا
مَرَّتْ بِاللَّغْوِ مَرَّتْ كَرِيمَةً، وَكَانَتْ فِي الْجَاهِلِيَّةِ وَالإِسْلَامِيَّةِ
سَخِيَّةً مَشْهُورَةً، وَوَفِيَّةً مَذْكُورَةً، مَعَهَا نُورٌ عَلَى نُورٍ، وَأَبْهَجَ
مِنْ حُورِ الْفُصُورِ، وَقَدْ طَلَبَتْ مِنْهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ

يُرِيَهَا مَجِيءُ جِبْرِيلَ، وَمَقَامَهُ الْعَظِيمُ الْهَوْيَلُ، لِيَطْمَئِنَّ قَلْبَهَا،
وَيَسْتَكِنَّ إِلَى اللَّهِ حُبُّهَا، كَمَا طَلَبَ جَدُّهَا الْخَلِيلُ مِنْ رَبِّهِ
الْعَظِيمِ الْجَلِيلِ، فَقَالَ رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحِيِّ الْمَوْتَى إِلَى أَخْرِ
الْأَيَّةِ فَسَلَمَ لَهَا، وَفَرَّجَ قُلْبَهَا مِمَّا عَرَضَ لَهَا، ثُمَّ يَوْمًا مِنَ
الْأَيَّامِ أَتَاهُ جِبْرِيلُ فِي بَيْتِهَا وَحِيدَةً، مُسْتَأْنِسًا بِبَرَكَتِهِ وَهِيَ
فَرِيدَةٌ، فَأَخْبَرَهَا عَنْ مَحِيَّةِ وَحْضُورِهِ، بِلَا تَشَكِّلُ مِنْ
شُعُورِهِ، فَقَالَتْ لَهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اجْلِسْ عَلَى فَخْذِي
الْأَيْسِرِ فَجَلَسَ فَقَالَتْ أَتَرَاهُ قَالَ نَعَمْ، ثُمَّ قَالَتْ لَهُ اجْلِسْ عَلَى
الْأَيْمَنِ، فَجَلَسَ ثُمَّ قَالَتْ أَتَرَاهُ، قَالَ نَعَمْ، ثُمَّ قَالَتْ اجْلِسْ فِي
حُجْرِيِّ فَفَعَلَ فَقَالَتْ أَتَرَاهُ قَالَ نَعَمْ، فَالْفَقَتْ خَمَارَهَا ثُمَّ قَالَتْ
أَتَرَاهُ فَقَالَ لَا قَالَتْ أُثْبِتْ وَابْشِرْ، نَوَّا اللَّهُ إِنَّهُ لَمَلَكٌ مَا هَذَا
شَيْطَانٌ، إِنْتَهِي وَحَاصِلُ هَذِهِ الْحِكَايَةِ إِنَّهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ لَمَّا بَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً بَعَثَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْإِثْنَيْنِ كَمَا فِي خَبَرِ
مُسْلِمٍ لِسَبْعِ عَشَرَ مِنْ رَمَضَانَ رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ، وَرَسُولًا إِلَى
كَافَّةِ الْخَلْقِ أَجْمَعِينَ، وَكَانَ يَأْتِي إِلَى غَارِ حِرَاءٍ فَيَتَعَبَّدُ فِيهِ
اللَّيْلَى الْكَثِيرَةِ، ثُمَّ رَجَعَ إِلَى خَدِيجَةَ فَيَتَزَوَّدُ لِمِثْلِهَا حَتَّى
جَاءَهُ الْحَقُّ وَهُوَ فِي غَارِ حِرَاءٍ فَجَاءَهُ الْمَلَكُ فَقَالَ اقْرَأْ إِلَى
آخِرِ الْحَدِيثِ الْمَذْكُورِ فِي تَفَاسِيرِ الْقُرْآنِ إِنْتَهِي صَلَّى اللَّهُ

وَسَلَّمَ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدِنَ الْمُنْزَلِ عَلَيْهِ افْرَأً بِا سِمْ رَبِّكَ الَّذِي
خَلَقَ خَلْقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ، وَعَلَى إِلَهِ وَصَاحِبِهِ مَا جَنَّ لَيْلٌ
وَمَا غَسَقَ، وَالْقَمَرِ إِذَا التَّسَقَ، وَرَضِيَ عَنْ سِتِّنَا خَدِيجَةَ
وَاسْبَاطِهَا السَّادَاتِ، وَأَرْهَاطِهَا أَهْلِ الْمُجَاهَدَاتِ.

خَيْبِ الْجَلِيلِ الْهَادِ زَوْجِ
خَدِيجَةَ
مِنَ النَّاسِ وَالْأَمْلَاكِ أَعْدَادَ
ثُرْبَةَ
وَجَاؤَهَا الْأَشْجَارُ أَنْوَاعَ
نَعْمَةَ
وَأَصْحَابُ كُتُبٍ قَدْ حَكَوْهَا
بِجُمْلَةِ
سَمَاءُ وَأَرْضٌ قَدْ حَكَتْهَا
بِرَبْطَةِ
لَالِيْهِ وَالْمَرْجَانُ شَهِدَتْ
بِكُثْرَةِ
شَهِدَنَ لِطَاهَا ثُمَّ أُمِّ الْبُضَيْعَةِ
يَقُوْقُهُمَا شَيْئُ بِكُلِّ فَضْيَلَةِ
تَكِلْنَا لِأَنْفُسِنَا وَلَوْ قَدْرَ لَمْحَةِ
خِتَامًا لَنَا يَارَبُّ أَحْسَنَ خَتْمَةِ

أَصَلَّيْ عَلَى خَيْرِ الْبَرِّ اِيَا
ذَخِيرَتِي
لَهُ مُعْجِزَاتٌ أَعْجَزَتْ كُلَّ
نَسْمَةَ
وَغَنَّتْ بِهِ الْأَطْيَارُ فَوْقَ
غُصُونِهَا
سُفَيْنَةُ مَوْلَاهُ وَمَيْسَرَةُ لَهَا
وَلَيْلٌ وَصُبْحٌ ثَمَ شَمْسُ
وَبَدْرُهَا
وَبَرٌّ وَبَحْرٌ ثُمَّ حِيتَانُهُ كَمَا
وَمَا قَدْ مَشَى أَوْرَبَ أَوْ طَارَ
كُلُّهَا
شَهَادَةَ افْرَارِ وَحَقٌّ بِإِنْهُ
لَا
بِجَاهِهِمَا يَا حَيُّ يَا رَحْمَنُ لَا

مَعَ الْأَلِ وَالْأَصْحَابِ فِي كُلِّ
مُدَّةٍ
وَلَا سِيمَا عَنْ سِتْهَنَ خَدِيجَةٍ

لَنَا رَبُّ كُنْ لَالاً عَلَيْنَا
فَخَسِنَ
فَصَلِّ وَسَلِّمْ يَا كَرِيمُ عَلَى
النَّبِيِّ
وَعَنْ أُمَّهَاتِ الْمُؤْمِنِينَ
فَرَضَّيْنَ

الْحَكَايَةُ التَّاسِعَةُ أَنَّ الْأَئِمَّةَ الْمُحَقِّقِينَ، الْعُلَمَاءَ الْمُدَقِّقِينَ، قَالُوا إِنَّ تَرَقِيَاتِ الْقُطْبِيَّةِ وَالْمَقَامَاتِ الْكَسْبِيَّةِ، وَالْوَهْبِيَّةِ، لَمْ تُذْرَكْ بِهَا دَرَجَاتُ الصُّخْبِيَّةِ، وَبَرَكَاتُ اِخْتِلاطِ النَّبُوَيَّةِ، وَشَتَّانَ مَا بَيْنَهُمَا مِنَ الْكَمَالَاتِ، وَهَيْهَاتَ مَا بَيْنَ الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتِ، وَالْأَقْطَابِ وَالْأَبَدَالِ كُلُّهُمْ لَمْ يَنْتَهُوا إِلَى خَوَاصِ الْأَصْحَابِ وَالصَّحَّابِيَّاتِ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَعَنْهُنَّ، صَلَّى اللَّهُ وَسَلَّمَ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ أَفْضَلِ الْأَفْضَلِينَ، وَأَنْبَلِ الْأَنْبَلِينَ، وَأَكْمَلِ الْأَكْمَلِينَ، وَسَيِّدِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ، وَعَلَى أَنْتَ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَصَاحِبِهِ أَجْمَعِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ،

يَا هُمَّا الْعَالَمِينَ
شَافِعاً لِلْمُذْنِبِينَ
أَنْتَ عَقْلًا جَبْرِلُ
سَامِحٌ بِالْمُؤْمِنِينَ

يَا إِمامَ الْمُرْسَلِينَ
رَحْمَةُ الرَّحْمَنِ فِينَا
أَنْتَ شَكْلًا أَدَمِيُّ
كُنْتَ خَلْقًا فَاطِرِيُّ

مَرْوَةٌ بِهِ تَدَلَّتْ
 يَا لَطِيفَ الْمُتَقِبِّلَةِ
 طَبِيعَتْهَا فَذَفَّا حَمْنَكُمْ
 دَارَ صِنْفُ الْعَاشِقِينَ
 هُنَّوْءُوا لَهُ كَفَيْنِ
 عِشْقِهِمْ فِي الرَّاقِصِينَ
 نُورُ أَنْوَارِ خَدِيجَةِ
 فِي عَرِيشِ الْعَالَمِينَ
 فِي الضَّحَّاِيَا وَالْعَشَائِيَا
 فَوْتَ كُلِّ الْمَادِحِينَ
 كُلَّنَا غَدَا وَأَفْلَحَ
 حَسْنَ أَعْمَالِ رَزِيْنَا
 كُلَّ حَالٍ بِامْتِلَائِيِّ
 يَا وَلِيَّ الْعَارِفِيْنَا

مَكَّةَ بِهِ تَجَلَّتْ
 عَرْفَةُ كَذَاكَ دُلَّتْ
 بِاهْلِ الْجَنَّاتِ عَنْكُمْ
 فُؤْحَهَا مِسْكُونَ وَفِيْكُمْ
 أَهْلُ فِرْدَوْسٍ وَعَدْنِ
 يَا لَهُمْ سَكِرُوا بِغَيْنِ
 وَسُطْهَنَ بِالْمَايِجَةِ
 عَرَسُوهَا مِنْ نَيِّجَةِ
 أَلْفُ أَلَافِ التَّحَايَا
 صُبَّبَتْ عَلَيْكُمْ يَا
 يَارَسُولَ اللَّهِ أَنْجِحْ
 شَافِعًا لَنَا وَأَرْجِحْ
 صَلَّ سَلَّمْ يَا مُنَائِيِّ
 كُلِّ كَوْنٍ مَعَ فَضَائِيِّ

دُعا

الْحَمْدُ لِلَّهِ مِنْ أَوَّلِ الدُّنْيَا إِلَى فَنَاءِهَا، وَمِنْ أَوَّلِ الْآخِرَةِ إِلَى
 بَقَاءِهَا، صَلَّ وَسَلَّمَ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدِ سَيِّدِ الْأَزْلَيَاتِ
 وَالْأَبْدِيَاتِ، وَعَلَى أَهْلِهِ وَأَصْحَابِهِ أَصْحَابِ الْفَضَائِلِ الْمَكَيَّاتِ

وَالْمَدِنَاتِ، وَعَلَى مَنِ اتَّشَرُوا مِنْ أَهْلِ الْإِيمَانِ وَالْإِسْلَامِ
فِي الْبَقَاعِ وَالْفَلَوَاتِ، وَأَهْلِ الصَّلَوَاتِ، وَالرِّزْكَوَاتِ، وَالصِّيَامِ
وَالْحَجَّاتِ وَالْعُمَرَاتِ، وَارْضَ عَنْ سَادَاتِنَا وَاصْحَابِ
رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ وَسَلَّمَ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ

صلوة بناية اهتماماً

عَنْكُنَّ إِرْضَا عَلَيَّ
فِي ضَحْوَةٍ وَعَشِيَّ
فُزْرُتُمْ فَوَاهَا فَوَاهَا
سُلْطَنَةُ الْحَرَمَيْ
فِي وَسْطِكُنَّ بَهِيجَةٍ
تَدْبُّبُ كَا الْمَخْفَيْ
اَغْفِرْ جَمِيعَ الْمَعَاصِيْ
قَدِرْ كَمَا لِلنَّجِيْ
وَحِلْكَ الْمَحْبُوبِ
هُنَاوِيْ فِي الْأَبَدِيْ
وَالِّهُمْ هُمْ رَجَائِيْ
مِنْ كُلِّ شَيْخٍ وَلِيْ
الْقَادِرِيْ الْجَلَالِ

يَا أَهْلَ بَيْتِ النَّبِيِّ
مَعَ بِشْرِهِ الْمَهْنِيِّ
لَمَّا بِحُجْرَةِ طَاهَا
لَكُنَّ مُلْكُ وَجَاهَا
سِتُّ النِّسَاءِ خَدِيجَةٍ
فَأَيُّ نَفْسٍ وَلِيْجَةٍ
يَامَالِكًا لِلْنَّوَاصِيْ
وَقِطَنَا بِالْخَلَاصِيْ
بِحَقِّكَ الْمَطْلُوبِ
يَسِّرْ عَلَى وَالْمَكْرُوبِ
بِالرُّسْلِ وَالْأَنْبِيَاءِ
وَالصَّحَابَ وَالصُّلَّاهِ
فَضْلًا بِقُطْبِ الرِّجَالِ

بِغَوْثٍ تَّا الْجَرَى
عَلَى الرَّسُولِ وَعَظِيمٌ
يَا حَيُّ مِنْ قَبْلِ حَيٍّ
خَدِيجَةٌ هِيَ النَّالِدُ
فَوْزًا إِلَى لَسْرَمَدِيٍّ

أَنْصُرْ لَنَا كُلَّ حَالٍ
يَارَبِّ صَلَّ وَسَلَّمٌ
وَالْأَلَّ وَالصَّحْبِ كَرَمٌ
عَنْ بِنْتِ شَاهِ خُوَيْلَدٌ
عِيشَا هَنِيَا يَا يَادُ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، حَمْدًا يُؤَافِي نِعْمَهُ وَيُكَافِي مَزِيدَهُ،
أَحْمَدُهُ حَمْدًا مَنْ يُؤَدِّي حَقَّهُ وَيَكُونُ مُسْتَفِيدُهُ أَصَلَّى وَأَسَلَّمٌ
صَلَّاةً وَسَلَامًا يَتَّأَدَّى عَنِ الْمُصَلِّي فَرْضُهُ مُسْتَمِدُهُ، وَيَتَّقَبَّلُ
مِنَّا بِرَكَاتِهِمَا أَحْسَنَ أَعْمَالِنَا، وَيَتَجَاوِزُ عَنْ سَيِّئَاتِ أَمْعَالِنَا
اللَّهُمَّ إِنَّا نَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ، وَنَتَضَرَّعُ لَدِيْكَ، يَا حَبِّ الْمَحْبُوبِينَ
عَلَيْكَ، سَيِّدِنَا مُحَمَّدٌ وَبِإِخْرَانِهِ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ، وَاللَّهُ وَصَاحِبِهِ
الْأَتْقِيَاءِ وَمَنْ أَحْبَبَتْهَا وَخَيَّرَتْهَا، مِنْ جَمِيعِ أَرْوَاجِهِ
وَاصْطَفَيَتْهَا، عَلَى عَشِيرَتِهِ وَأَفْوَاجِهِ سَيِّدِنَا الْبَهِيجَةِ، وَسِنَّا
الْخَدِيجَةِ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا رِضْوَانًا لَا يُغَادِرُ مَعْهُ فِينَادِنَا وَلَا
لَمَمَا وَلَا سَقَمًا وَلَا أَلْمًا، اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ بِرَكَاتِهِمِ الْعَالَمِيَّةِ،
وَدَرَجَاتِهِمِ الرَّاقِيَّةِ، أَنْ تَغْفِرْ لَنَا دُنُوبَنَا، وَتَسْتَرْ عُيُوبَنَا،
وَتَكْشِفَ كُرُوبَنَا، وَتُجْلِي غُمُومَنَا، وَتُزْيِّلَ هُمُومَنَا، وَتُؤَدِّي
عَنَّا دُبُونَنَا، وَتُصْلِحَ شُيُونَنَا، وَتَحْفَظَنَا فِي أَنْفُسِنَا وَدِينَنَا،
وَأَهْلِنَا وَأَمْوَالِنَا، مِنْ جَمِيعِ الْخَطَرَاتِ، وَمَوَارِدِ الْحَسَرَاتِ ،

بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ إِيمَانًا دَائِمًا،
وَإِخْلَاصًا مِنَ الْأَغْيَارِ سَالِمًا، وَيَقِينًا بِأَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا
أَنْتَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، كَمَا شَهَدْتَ بِهِ لِنَفْسِكَ، وَأَشْهَدْتَ
بِهِ جَمِيعَ مَخْلُوقَاتِكَ مِنْ عَرْشِكَ إِلَى فَرْشِكَ وَنَحْنُ أَوْدَعْنَا
شَهَادَتَنَا إِلَى حَضْرَتِكَ، وَدِيْعَةً شَهَادَةً، وَأَمَانَةً وَثِيقَةً، حَتَّى
نَرُدَّهَا إِلَيْنَا فِي يَوْمِ الْقِيَمَةِ، وَعَرَصَاتِ الطَّامَةِ، وَيَوْمِ
الْحَسْرَةِ وَالنَّدَامَةِ، إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادِ، اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ مِنَ
الْخَيْرِ كُلِّهِ عَاجِلِهِ وَأَجِلِهِ، مَا عَلِمْنَا مِنْهُ وَمَا لَمْ نَعْلَمْ، وَنَعُوذُ بِكَ
مِنَ الشَّرِّ كُلِّهِ عَاجِلِهِ، مَا عَلِمْنَا مِنْهُ وَمَا لَمْ نَعْلَمْ بِرَحْمَتِكَ
يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

وَسَامِحُ مُسْتَقِيلٍ عَنْ خَطَايَا
وَغَفَّارُ الْمَعَاصِي مَعَ رَزَايَا
خَدِيجَةَ مِنْكَ رِضْوَانُ السَّنَايَا
وَأَنْعَمْهُ دَوَامًا فِي الْقَضَايَا
لِتَالِيهَا وَتَسْلِيمَ التَّحَايَا
رَحِيمُ اخْتِمَ بِنَا حُسْنَ الْمَنَايَا

إِلَهِي أَنْتَ أَوْسَعُ فِي الْعَطَايَا
وَسَتَارُ الْمَسَاوِيِّ وَالْخَرَائِيَا
لِسِتٌّ نِسَاءٌ حَيْرٌ مِنْ بَرَائَا
لِمَادِحَهَا ادْفَعْنَ كُلَّ الْبَلَائِيَا
وَبَاعِثِهِ بِتَمَامِ الْهَدَائِيَا
عَلَى طَاهَاءِ الْمَنَائِيَا

يَارِحِيمَ مَنْ بَرَى ، رَضِّ سِتٌّ الْوَرَايِ

عِرْسَ سَيِّدِ الثَّرَى ، وُلَدَ فِي امِّ الْقُرَى

خَدِيْجَةُ بِحَنَّةٍ، بَهِيْجَةُ بِمِنَّةٍ

لِرِبَّنَا دِيْ الْمُنَّةِ، مَعْ مَنْ قَرَأْ غَارَ حِرَاءَ

تمّت

کہیں جاؤ نارا یاکی رழی یال لاؤ ہرے تا اعلاؤ ان ہراؤ اور کولین ہا مگھ کھا کس سرکوک کام۔

அருட் நிறைத்துதார் அண்ணல் நபிகளார் ஸல்லல்லாஹு
அலைஹிவஸல்லம் அவர்களின் முதல் வாழ்க்கைத் துணைவி குறைவிக்
குலத்தில் கண்ணியமிக்கவர்களாகத் திகழ்ந்த குவைலித் இப்பு அஸத் –
பாத்திமா பின்த் ஸாயிதா ஆகியோரின் அன்பு மகளார் அன்னை கதீஜா
ரழியல்லாஹு அன்ஹா அவர்கள்.இவர்கள் கி.பி. 556 ஆம் ஆண்டு மக்காவில்
பிறந்தார்கள்.

பெண்களிடம் அவசியம் இருக்க வேண்டிய ஒழுக்கத்தை நிறைவாகவே பேணி
வாழ்ந்து வந்ததால் ‘தாஹிரா’ – பரிசுத்தமானவள் என்ற சிறப்புப் பெயரால்
அழைக்கப்பட்டு வந்தார்கள்.

இவர்களை அண்ணல் நபி ஸல்லல்லாஹு அலைஹி வஸல்லம் அவர்களின்
தந்தை அப்துல்;லாஹ் ரலியல்லாஹு அன்ஹா அவர்களின் அன்னையின்
சிறிய தந்தையாகிய அதீக் என்பவருக்கு மணமுடித்து வைக்கப்பட்டது.
அதன்மூலம் அவர்களுக்கு ஹிந்த் என்ற பெண் குழந்தை பிறந்தது. அதீக்
இறக்கவே பனுதமீம் கிளையைச் சார்ந்த அபூஹாலா என்பவருக்கு
மணமுடித்து வைக்கப்பட்டது. இவர்களுக்கு ஹாலா> ஹிந்த் என்ற இரண்டு
ஆண் மக்கள் பிறந்தனர். அபூஹாலாவும் இறந்தார். அதன்பின் எத்தனையோ
செல்வந்தர்கள்> இவர்களை மணமுடிக்க விரும்பினாலும் இவர்கள்
மணமுடிக்க விரும்பவில்லை.

அடு ஹாலாவிற்குப் பிறந்த ஹிந்த> ஹாலா ஆகிய இருவரும் இஸ்லாத்தைத் தழுவினார்களா இல்லையா என்பது பற்றிய விபரங்கள் கிடைக்கவில்லை. எனினும்> அதேக் என்பவருக்குப் பிறந்த ஹிந்த என்ற பெண் இஸ்லாத்தை ஏற்றுக் கொண்டதாக இமாம் தாரகுத்னி (ரஹ்மைஹால்லாஹ்) அவர்கள் குறிப்பிடுகிறார்கள்.

பெருமானாரின் நற்குணங்களையும், பண்புகளையும், பேரழகினையும் கவனித்த அன்னையார், அன்னைலரை மணந்திட தாமே முன்வந்தனர். அப்போது கதீஜா (ரழியல்லாஹ் அன்ஹா) அவர்களின் வயது நாற்பதை எட்டியிருந்தது; நபி ஸல்லல்லாஹ் அலைஹி வஸல்லம் அவர்களின் வயது இருபத்தைந்தாக இருந்தது.

அன்னைல் நபி ஸல்லல்லாஹ் அலைஹி வஸல்லம் அவர்களின் அன்புத் துணைவியருள் புத்திக் கூர்மையும், வாக்கு நாணயமும் மிக்கவராக அன்னை கதீஜா ரழியல்லாஹ் அன்ஹா அவர்கள் திகழ்ந்தார்கள். பெருமானார் நபியுல்லாஹ் ஸல்லல்லாஹ் அலைஹி வஸல்லம் அவர்கள் மீது பேரன்பு பூண்டிருந்த அன்னையவர்கள் உயிரோடிருந்தவரை நபியவர்கள் வேறு மணம் எதுவும் புரியவில்லை.

அன்னைல் நபி ஸல்லல்லாஹ் அலைஹி வஸல்லம் அவர்கள் நபிப்பட்டம் பெற்றபின்னர் முதன்முதலில் ஈமான் கொண்டவர்கள் அன்னை கதீஜா ரழியல்லாஹ் அன்ஹா அவர்கள்தான்.! என் திசைகளிலிருந்தும் அன்னைலாரை நோக்கி வந்த இன்னல்கள், இடுக்கண்கள் அனைத்தையும் தன்னந்தனியாக நின்று நபியவர்கள் சமாளித்தபோது கணிசமான அளவு பேராதரவினை அன்னையவர்கள் தந்தார்கள். எனவேதான் மற்ற துணைவியரைவிட தனிப்பெரும் சிறப்பினை பெறுகின்றார்கள் அன்னை கதீஜா ரழியல்லாஹ் அன்ஹா அவர்கள்.

ஹிராக் குகையில் ஜிப்ரீல் அலைஹிஸ்ஸலாம் அவர்கள் மூலம் இறைவன் குர்ஆனை இறக்கியபோது அதனால் அதிர்ச்சியும், பயமும் கொண்டவர்களாக வீடு வந்து சேர்து தம் மனைவியிடம் என்னைப்போர்த்துங்கள், என்னைப்

போர்த்துங்கள் என்று சொன்னார்கள். கதீஜா (ரலியல்லாஹ் அன்ஹா) அவர்கள் போர்த்திவிட்ட பின்னர் தம் அருமை மனைவியிடம் குகையில் நடந்த விபரங்களை சொன்னார்கள். பின்னர் தமக்கு ஏதும் ஆபத்து நேர்ந்துவிடுமோ என்று அஞ்சவதாகவும் கூறினார்கள். அப்போது கதீஜா (ரலியல்லாஹ் அன்ஹா) அவர்கள் தமது கணவருக்கு மிக அழகான முறையில் “அவ்வாறு கூறாதீர்கள். அல்லாஹ் வின் மீது ஆணையாக! அல்லாஹ் ஒருபோதும் உங்களை இழிவுபடுத்த மாட்டான். நீங்கள் உங்கள் உறவினர்களுடன் இனங்கி வாழ்கிறீர்கள். (சிரமப்படுவோரின்) சுமைகளைச் சுமக்கிறீர்கள். ஏழைகளுக்காக உழைக்கிறீர்கள். விருந்தினரை உபசரிக்கிறீர்கள். சோதனைகளில் (சிக்கியோருக்கு) உதவி புரிகிறீர்கள்” என்று கூறிப் பயந்திருந்த உள்ளத்திற்கு உண்மையான வார்த்தைகளைக் கொண்டு ஆறுதல் ஆறுதல் கூறி மன தைரியத்தை ஊட்டினார்கள்.

அந்த சம்பவத்தின் உண்மையான விளக்கத்தை தம் தந்தையின் சகோதரரான இன்ஜீல் வேதத்தை முழுமையாக அறிந்திருந்த வரகா இப்னு நெளபல் என்பவரிடம் கேட்டு அறிந்து கொண்டார்கள்.

கதீஜா (ரலியல்லாஹ் அன்ஹா) அவர்களுக்கு நபி ஸல்லல்லாஹ் அலைஹி வஸல்லம் அவர்கள் மூலமாக காஸிம், அப்துல்லாஹ் (தாஹிர், தையிப்), ஸைனப், உம்மு குல்ஸும், பாத்திமா, ருகையா ஆகிய குழந்தைகள் பிறந்தார்கள். இவ்வாறு நபி ஸல்லல்லாஹ் அலைஹி வஸல்லம் அவர்களுக்குப் பிறந்த நான்கு பெண் குழந்தைகள் மற்றும் காஸிம் என்ற ஆண் குழந்தை ஆகியோர் விடயத்தில் அறிஞர்களிடம் கருத்து வேறுபாடு இல்லை. எனினும், அப்துல்லாஹ், தாஹிர், தையிப் ஆகியோர் தொடர்பில் வரலாற்று அறிஞர்களிடம் கருத்து வேறுபாடு நிலவுகின்றது. மூன்று பேரும் நபி ஸல்லல்லாஹ் அலைஹி வஸல்லம் அவர்களுக்குப் பிறந்த குழந்தைகள் என்று சிலர் குறிப்பிடுவர். அப்துல்லாஹ் என்ற குழந்தையே தாஹிர், தையிப் என்றவாறும் அழைக்கப்பட்டாரென்று சிலர் கூறுகின்றனர். காஸிம் என்ற ஆண் குழந்தையைத் தவிர கதீஜா (ரலியல்லாஹ் அன்ஹா)

அவர்களுக்கு வேறு ஆண் குழந்தைகள் பிறக்கவில்லை என்று மற்றும் சில வரலாற்றாசிரியர்கள் தெரிவிக்கின்றனர்.

காஸிம், அப்துல்லாஹ் (தாஹிர், தையிப்) ஆகியோர் நபி ஸல்லல்லாஹ் அலைஹி வஸல்லம் அவர்களுக்கு வஹி வருவதற்கு முன்பே இறந்து விட்டனர். ஏனையோர் கதீஜா (ரழியல்லாஹ் அன்ஹா) அவர்கள் இறந்த பின்பு சில காலம் உயிர் வாழ்ந்தனர். இவர்களில் ருகையா (ரலியல்லாஹ் அன்ஹா) அவர்கள் ஹிஜ்ரி 2 ஆம் ஆண்டு மரணித்தார்கள். ஸௌனப் (ரலியல்லாஹ் அன்ஹா) அவர்கள் ஹிஜ்ரி 8 ஆம் ஆண்டும் உம்மு குல்ஸுஅம் (ரலியல்லாஹ் அன்ஹா) அவர்கள் ஹிஜ்ரி 9 ஆம் ஆண்டும் மரணித்தனர். மேற்படி மூவரும் நபி ஸல்லல்லாஹ் அலைஹி வஸல்லம் அவர்கள் உயிர் வாழும் போதே மரணித்து விட்டார்கள். எனினும் பாத்திமா (ரழியல்லாஹ் அன்ஹா) அவர்கள் மாத்திரம் நபி ஸல்லல்லாஹ் அலைஹி வஸல்லம் அவர்கள் வபாத்தாகி ஆறு மாதங்களின் பின் மரணித்தார்கள்.

அன்னையவர்களின் சிறப்புக்களைக் கூறும் நபிமொழிகள் ஏராளம். “வையகத்து வனிதைகளில் சிறப்பும், பூரணத்துவமும் பெற்றோர் நால்வர். 01. ஹளரத் மர்யம் ரழியல்லாஹ் அன்ஹா 02. பிர் அவ்னின் துணைவியார் ஹளரத் ஆஸியா ரழியல்லாஹ் அன்ஹா 03. அன்னை கதீஜா ரழியல்லாஹ் அன்ஹா 04. அன்னை பாத்திமா ரழியல்லாஹ் அன்ஹா ஆகியோராவர்.

வானவர் கோமான் ஜிப்ரயீல் அலைஹிஸ்ஸலாம் அவர்கள் நபிகள் பெருமானார் ஸல்லல்லாஹ் அலைஹிவஸல்லம் அவர்களின் திருச்சமூகம் வந்து “அன்னைலே எம்பெருமானே! இதோ அன்னை கதீஜா ரழியல்லாஹ் அன்ஹா அவர்கள் தங்களிடம் ஒரு பாத்திரத்தில் உணவு கொண்டுவந்து கொண்டிருக்கிறார்கள். அன்னாருக்கு றப்புடையவும், என்னுடையவும் ஸலாம் சொல்லுங்கள். சுவனத்தில் முத்தாலான மாளிகை ஒன்று இவர்களுக்குண்டு. அங்கே, எவ்வித சப்தமோ வீண் தொல்லையோ இராது என்ற நற்செய்தியை அவர்களுக்குச் சொல்லுங்கள்!” என்றனர்.

நூல் : புகாரி, பாகம் – 01 பக்கம் – 539

அன்னையவர்களின் மறைவிற்குப் பின்னர் நபியவர்கள் பல மங்கையர் மாணிக்கங்களை மணம் புரிந்தனர். என்றாலும், நபிபெருமானின் இறுதி காலம்வரை அன்னையவர்களை தினமும் நினைவு கூர்வர். வீட்டில் ஆடுகள் அறுத்தால் அதிலிருந்து ஒரு பகுதியை அன்னையவர்களின் தோழியருக்கு நபி ஸல்லல்லாஹு அலைஹிவஸல்லம் அவர்கள் கொடுத்தனுப்புவர்.

நால் : புகாரி, முஸ்லிம், திர்மிதி

ஹிஜ்ரத்துக்கு முன்றாண்டுகளுக்கு முன்னர் 65வது வயதில் நுபுவ்வத்தின் 10 ஆம் ஆண்டில் இம்மை வாழ்வை முடித்துக் கொண்டார்கள் அன்னை கதீஜா நாயகி ரழியல்லாஹு அன்ஹா அவர்கள்! அன்னார் புனித உடலம் மக்காவில் புகழ்மிகு ஜன்னத்துல் முஅல்லாவில் நல்லடக்கம் செய்யப்பட்டது.

கப்ர் தோண்டப்பட்ட பின்னர் அருள்நிறை தூதர் அன்னைல் நபி ஸல்லல்லாஹு அலைஹிவஸல்லம் அவர்கள் அக்கப்ரினுள் இறங்கி தமது திருக்கரங்களால் அதனை தூய்மைப்படுத்தினார்கள். அந்நேரத்தில் ஜனாஸாத் தொழுகை கடமையாக்கப்படாத காரணத்தால் இவர்களுக்கு ஜனாஸாத் தொழ வைக்கப்படவில்லை.

அன்னையாரின் மறைவிற்கு சில தினங்கள் முன்னரே அன்னலாரின் பெரிய தந்தையார் அழுதாலிப் மரணமடைந்தார். இவ்விழப்பால் உளம் நொந்துபோயிருந்த அன்னலாருக்கு கதீஜா அம்மையாரின் மரணமும் சோதனை மேல் சோதனையாகச் சேர்ந்து கொண்டது. அன்னலாரின் அகம் கவலை மிக்க கொண்டதால் இவ்வாண்டு “ஆமுல் ஹாஸ்ன் “ – துக்க ஆண்டு எனப் பெயர் வழங்கலாயிற்று.

நபி ஸல்லல்லாஹு அலைஹி வஸல்லம் அவர்கள் கூறினார்கள், “மக்கள் என்னை நிராகரித்த போது அவர் என்னை ஏற்றுக் கொண்டார். மக்கள் என்னைப் பொய்யாக்கிய போது அவர் என்னை உண்மைப்படுத்தினார். மக்கள் எதையுமே எனக்குத் தராமற் தடுத்துக் கொண்ட போது அவர் தமது சொத்துக்களை எல்லாம் எனக்காக அர்ப்பணித்தார்” (அஹ்மத் 16:118).

அன்னையவர்கள் வபாத்தான பின் ஒரு முறை அன்னல் நபி ஸல்லலாஹு^ஏ அலைஹிவஸல்லம் அவர்கள் அன்னை ஆயிஷா ரழியல்லாஹு^ஏ அன்ஹா அவர்களிடம் சொன்னார்கள்,

“இறைவன் மீது ஆணையாக! எனக்கு கதீஜாவைத் தவிர வேறு நல்ல துணைவி கிடைக்கவில்லை. ஓட்டுமொத்தமாக மக்கள் என்னை மறுத்தபொழுது என்னைக்கொண்டு ஈமான்கொண்டார்கள். மக்கள் என்னை பொய்யன் என்றபோது, என்னை வாய்மையாளன் என உண்மைப்படுத்தி வைத்தார்கள். மக்கள் எனக்குப் பொருளாதாரத் தடை விதித்தபோது தனது திரண்ட செல்வத்தை வாரிவழங்கி என்னை ஊக்குவித்தார்கள்.அன்னார் மூலமாகவே குழந்தைச் செல்வங்களை வல்ல நாயன் எனக்கருள்பாலித்தான்!”

ஸார்கானி, பாகம் – 03 பக்கம் – 24

நபி ஸல்லலாஹு^ஏ அலைஹி வஸல்லம் அவர்கள் கூறினார்கள், “இவ்வுலகிற் சிறந்த பெண் மர்யம் (அலைஹிஸ்ஸலாம்) ஆவார். இவ்வுலகிற் சிறந்த மற்றொரு பெண் கதீஜா (ரழியல்லாஹு^ஏ அன்ஹா) ஆவார்” [அறிவிப்பவர்: அலி (ரழியல்லாஹு^ஏ அன்ஹா), ஆதாரம்: புகாரி 3432 முஸ்லிம் 4815.

source: www.sufimanzil.org